

ROLIG SLÖJD.

Av *MARTIN HAMMARGREN.*

Var och en är sig själv närmast, och människan är säkert den mest egoistiska varelsen i naturen, fruktad och instinktivt hatad av djuren. Vi måste smyga och dölja oss, när vi vill ta oss en titt in i det vildas rike; bli vi upptäckta stelnar livet till, varningsrop höjas: Bort med klumpedunsen människan, arvfienden, den objudne gästen som tränger sig på, som förstör och trampar ner. Vi kan inte göra mycket åt vårt rykte, det är illa skamfilat genom tusentals generationer.

Nyqvist och Wicklund sätter upp en skrakholk.

Men när vi nu städa undan buskar och ta ifrån de hålbyggande fåglarna deras bostäder, borde vi då inte se till att vända tillrätta åtminstone en liten del av våra missgrepp? Gamla träd och stubbar blir allt sällsyntare; kaffeved uppskattas mer än fågelsång. Kan vi lära allmänheten att låta ihåliga och kanske halvdöda träd stå kvar, har vi alltid gjort litet, och kan vi sedan påvisa för skogsägaren den nytta fåglarna gör genom att hålla efter skadeinsekter, har vi visserligen värdjat till hans egoism, men det må i detta fall vara oss förlåtet. Kan vi slutligen lätta på bostadsbekymren något genom massproduktion av fågelholkar, har vi betalat av ytterligare en liten del av vår skuld. Det räcker inte med en eller två holkar i frukträden på tomten, bostäder är efterfrågade överallt! Och det duger inte med vad som helst. Man måste ställa vissa krav på holkarna. Många av de holkar som finns i handeln är olämpliga som fågelbostäder. De är ofta så trånga, att fågelföräldrarna, när ungarna vuxit till i storlek, ej kan komma åt att föra bort ekskrementen. Har man en gång sett en död och stinkande kull, aktar man sig i fortsättningen och gör holkarna tillräckligt rymliga!

Några intresserade kan lämpligen slå sig tillsammans, alltid kan man hitta någon plats att hålla till på. Inga märkvärdiga redskap behövs. En lärare kan för sin slöjdgrupp lägga upp en serie på 50 eller 100 holkar, gärna varje läsår. Det tar inte så många timmar om arbetet organiseras väl. Pojkarna får då inte enbart övning i att hantera verktygen, utan bli dessutom

intresserade av fåglar, lär sig göra iakttagelser i naturen och sist men inte minst, de lär sig att vårda det vilda och ta hänsyn. — Använd ohyvlad fur, 3/4" eller 5/8" (bottnarna kan lämpligen göras 1"). För starholkar sifforna inom parentes.

Materialåtgång för varje mes- och flugsnapparholk:

Bakstycke 40 cm. 5" (50 cm. 7"); Framstycke 22 cm 5" (30 cm. 7"); Tak 18 cm. 6" (23 cm. 8"); Botten 8,5 cm. 4" (13 cm. 6"); Sidstycke 46 cm. 4" (64 cm. 6"); Galv. spik 20 st. 2 3/8" för hopspikningen; Galv. spik 4 st. 3" (3 1/2") för uppsättningen.

I bakstyckena borras 4 hål för de stora spikarna, men inte mitt i brädan, eftersom den då lätt kommer att spricka sönder.

Framstyckenas överkant stötas sneda, så att taket kommer att ligga tätt på. Ingångshålen, vars centrum placeras ungefär 5 cm. (7,5 cm.) från överkanten, göras 30—35 mm. (50 mm.) i diameter.

Sidstyckenas långa kant (den som går mot bakstycket) göres 24 cm. (34 cm.) och den andra 22 cm. (30 cm.).

I bottnarna, som få måtten 8,5x10 cm. (13x15 cm.) borras några hål för luftväxling och dränering. Bottnarna skjuts upp i holken, så att de komma att sitta helt innanför ytterväggarna. De spikas fast genom sidostyckena.

Taken göras 18 cm. (23 cm.) långa och stötas sneda i ena ändan, så att de sluter tätt mot bakstyckena.

Vid hopspikningen, vilken bör komma när alla delarna är färdiga, bör märkas följande: Taket måste luta framåt, så att vatten lätt rinner av! Inga bräder får spikas på mitten. Starholkarna kan ev. göras av något smalare virke än 6", 7" och 8". Om virke av 5/8" tjocklek användes, ökas bottnarnas längder något.

Vid uppsättningen bör följande beaktas. Fråga för säkerhets skull markägarna. Spika inte i värdefulla timmerträd. Holkarna bör inte sitta på helt kala, fristående trädstammar. Inga sittpinnar på holkarna. Impregnering med Cuprinol el. dyl. ger holkarna en vacker brun yta och skyddar dem mot röta.

Naturligtvis kan man komma med anmärkningar mot den här beskrivna, enkla typen. Man kan inte öppna den, och att spika fast en holk anses kanske inte riktigt »fint». Det är klart att har man endast några få holkar, kan man sköta dem väl, och då är det naturligtvis bättre att ha möjlighet att ta ner och öppna dem, men avsikten med dessa rader var att uppmana till massproduktion, och därmed följer att fågelholkarna efter uppsättningen får klara sig själva. Det första som krånglar är så gott som alltid uppsättnings- och öppnings anordningarna.

Ytterligare upplysningar och ritningar erhållas kostnadsfritt hos Svenska Naturskyddsföreningen, Riddargatan 9, Stockholm.

Och så till slut — lycka till!